

Full informatiu

Núm. 48 / Juliol 2005

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

Els gitanos immigrants de l'est d'Europa

Aviat estarà disponible a la col·lecció Finestra Oberta el treball *Entre te-
nombres. Gitanos immigrants: els rrom de l'est d'Europa a Barcelona i el seu accés a l'educació*. N'és autor l'antropòleg especialitzat en poble gitano Koen Peeters, que al llarg del darrer any ha fet un treball d'investigació qualitatiu sobre aquest grup. La investigació li ha permès, a més d'obtenir dades sobre la diversitat interna d'aquest grup, abordar qüestions referents a les seves trajectòries migratòries i detectar la vulnerabilitat de la seva realitat sociocultural actual, especialment la dels més menuts en allò que fa referència al seu accés a l'educació.

Seminari sobre La Relació entre Espais Educatius i Famílies Immigrades en l'Etapa de 0 a 6 anys

Al llarg del curs 2003-2004 es va desenvolupar aquest seminari que va tenir com a objectiu prioritari reflexionar sobre les relacions que s'estableixen entre les famílies d'origen immigrant i les institucions educatives que atenen infants de 0 a 6 anys. El seminari va ser en un espai de reflexió en el qual van participar professionals de l'educació, de l'àmbit de la recerca, dels serveis socials i de les associacions d'immigrants. Va constar de tres fases: (1) identificació dels temes claus i dels àmbits d'anàlisi a partir de l'intercanvi d'experiències i de coneixements en els diferents contextos d'intervenció; (2) celebració d'una jornada oberta a altres professionals en la qual es van tractar amb més profunditat alguns dels temes claus, i (3) elaboració i dis-

cussió d'una sèrie de conclusions i propostes adreçades als professionals de l'àmbit educatiu i sanitari que atenen aquests infants i les seves famílies. Es preveu per a la tardor la publicació del resultat del seminari que recollirà algunes conclusions, propostes i criteris metodològics entorn dels diferents temps i espais de trobada familiar i educativa.

La immigració a debat

L'hivern del 2004, i en el marc del cicle "La immigració a debat", la Fundació Jaume Bofill va organitzar el Seminari La Salut en el Context de la Diversitat Sociocultural que va constar de quatre sessions. Aquest seminari va reunir perfils professionals diversos, tots ells actius en el camp de la intervenció social i sanitària dirigida a l'heterogenia població immigrant. Es va reflexionar sobre l'estat de la qüestió en matèria sanitària, sobre els reptes principals de la diversitat sociocultural i sobre el paper de les associacions i entitats en la promoció de la salut. Està prevista per després de l'estiu la publicació d'un document que reculli el resum de les sessions.

Diversita't: cançons, danses, audicions... activitats i recursos per a la convivència en diversitat

En el marc de Calidoscopi, un projecte de col·laboració entre la Secretaria General de Joventut, la Fundació Jaume Bofill i els principals moviments d'educació en el lleure de Catalunya, s'ha editat el material *Diversita't*. Tenint en compte que educadors i mestres que desenvolupen la seva tasca en contextos multiculturals necessiten metodologies i recursos per treballar la

diversitat, *Diversita't* fa una aportació en aquest sentit a partir de la música. Les seves autores, Ester Bonal, Nuri Casas i Marta Casas, ofereixen orientacions i criteris, i remarquen, més enllà de les activitats, la gran importància de l'acompanyament educatiu a l'hora de dur-les a terme.

Menors immigrants no acompanyats

La immigració de nois menors d'edat procedents de Marroc que venen sols i es troben en situació de desemparament ha estat un fenomen sostingut a Catalunya en els darrers sis anys. En aquest temps s'ha avançat tant en les actuacions com en el coneixement d'aquest col·lectiu i de les seves necessitats. Faltava, però, analitzar tot allò que té a veure amb la dimensió transnacional d'aquestes migracions i contextualitzar-les en el marc de l'Estat. Amb aquesta intenció, la Fundació Jaume Bofill va iniciar l'any 2003 la recerca *Menors que emigren sols del Marroc a Catalunya*, dirigida per Marta Comas i Violeta Quiroga, i realitzada en col·laboració amb UNICEF Tànger. Aquesta recerca, ara enllestida i pendent de publicació, aborda des d'una perspectiva àmplia, tant pel que fa a l'espai (Catalunya-Espanya-Marroc) com al temps (1999-2004), l'evolució i els canvis esdevinguts en les dinàmiques del fenomen i en les estructures posades en marxa per acollir aquests menors.

La immigració a Catalunya avui. Anuari 2004

Un any més, la Fundació Jaume Bofill ha impulsat l'elaboració d'aquest informe sobre l'actualitat de la immigració a Catalunya. La sèrie s'ofereix com una eina útil a totes

aquelles persones, professionals i estudiosos de l'àmbit de les ciències jurídiques i socials, interessades a seguir l'evolució de la immigració a Catalunya. El volum corresponent a l'any 2004 conté les novetats legislatives i jurisprudencials produïdes al llarg d'aquest any, i estudis monogràfics sobre l'impacte de la població estrangera a les províncies i comarques catalanes, en el sistema educatiu i en el mercat laboral a partir de les dades disponibles més recents. Altres capítols aborden qüestions diverses d'interès metodològic o social, sovint basades en extensos treballs de recerca previs; s'inclouen també uns capítols annexos que complementen i sintetitzen algunes de les informacions recollides al llarg de l'anuari (vegeu l'apartat de publicacions i el Punt a la i).

Informes periòdics sobre educació i democràcia a Catalunya

L'acceptació que any rere any ha tingut l'anuari de la immigració a Catalunya impulsat per la Fundació Jaume Bofill, com a recull i anàlisi sistemàtica dels esdeveniments més rellevants que tenen lloc al nostre país en matèria d'immigració, ha portat la Fundació a impulsar l'elaboració dels propers anys de dos nous informes, un dedicat a l'estat de la democràcia a Catalunya i un altre sobre l'estat de l'educació també al nostre país.

En el primer cas l'informe serà dirigit per la professora Eva Anduiza i analitzarà els aspectes més rellevants de l'estat de la democràcia a Catalunya i l'evolució que es vagi produint durant el període que abraci cada informe, que pot ser d'un o dos anys.

Quant a l'informe sobre l'estat de l'educació, que dirigit el professor Xavier Bonal, està previst que analitzi àmpliament i detalladament la situació del sistema educatiu a Catalunya. Ha de recollir, entre altres, una selecció de les dades estadístiques més significatives que configuren els indicadors de l'evolució del sistema educatiu, així com una anàlisi dels aspectes jurídics i socials que s'hagin produït en el sistema

educatiu català durant el període que compregui cada informe.

S'amplia la comunitat Consensus, ciutadans en xarxa

Després d'un any de funcionament a ple rendiment, el projecte Consensus, impulsat per la Fundació Jaume Bofill, l'Institut Català de Tecnologia i el Consorci Localret, ja compta amb més de vint ajuntaments participants de totes les demarcacions de Catalunya. A més de l'eina tecnològica dissenyada per facilitar i impulsar la informació i la participació ciutadana a través d'Internet, Consensus ha esdevingut també un espai de referència per generar i compartir coneixement sobre noves tecnologies i participació a nivell local. Aquest estiu està prevista una avaluació de l'ús que han fet de Consensus els ajuntaments participants per valorar l'experiència i introduir-hi, si calen, millores.

Cap a una escola de ciutadania

El foment del lideratge comunitari i l'enfortiment del vincle social són uns dels objectius que s'ha marcat la Fundació Jaume Bofill per al quadrienni 2005-2008. És en aquest marc que s'ha iniciat el procés de definició, juntament amb l'Institut de Govern i Polítiques Públiques, d'una escola de ciutadania. L'escola es projecta com un espai de reflexió i aprenentatge per a activistes socials que contribueixi al reforçament de l'acció col·lectiva i als vincles socials com a elements necessaris per al bon funcionament democràtic.

Educació i Comunitat

El passat mes de maig va concloure aquest seminari format per una quinzena d'experts en processos educatius comunitaris i coordinat per Joan Subirats i Bernat Albaigés. L'objectiu era el de contribuir a l'enfortiment de la relació entre escola i entorn, tant en la divulgació i generació de discurs com, sobretot, en l'articulació de metodologies de treball coordinat que permetin donar respostes col·lectives als reptes socioeducatius comuns, des d'una

perspectiva operativa com a estratègia de superació dels obstacles i resistències existents. Les conclusions d'aquest grup de treball es publicaran properament a la col·lecció Finestra Oberta.

Material per a l'educació en mitjans de comunicació i sexualitat

El passat mes de maig es va presentar el DVD *El sexe i les relacions afectives en els mitjans de comunicació*, un material per treballar l'educació en comunicació i l'educació sexual i afectiva de forma integrada, amb alumnat de 1r a 4rt d'ESO. Aquest material és resultat del projecte europeu MEDIARELATE, una recerca aplicada en la qual han participat reconeguts especialistes d'Anglaterra, Holanda i del nostre país, que ha estat representat per la Dra. Magdalena Albero professora de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La Fundació Jaume Bofill i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona han cofinançat la part del treball que s'ha realitzat a Catalunya. Si esteu interessats a disposar del material podeu demanar-lo al Projecte d'Educació en Valors de l'IMEB a l'adreça <genericvalors@mail.bcn.es> o bé a la Fundació Jaume Bofill a l'adreça <fbofill@fbofill.org>.

PaD 2005

A finals de juny es compta tancar la quarta onada de l'enquesta PaD amb prop de 1.500 llars entrevistades de les 1.700 que fins a la tercera onada van mantenir la seva col·laboració en el projecte. En aquesta quarta edició, l'enquesta s'atura novament sobre els aspectes de l'estructura social estudiats en onades anteriors, fent un esforç per posar de relleu les desigualtats existents entre la població catalana. També es fa un èmfasi especial en aspectes relacionats amb la salut, el treball i els ingressos de la població enquesta. Els continguts específics dels qüestionaris de llar i dels individuals de totes les onades del Panel de Desigualtats Socials a Catalunya (PaD) es poden consultar al web www.obdesigualtats.org.

PUBLICACIONS

Col·lecció Polítiques

47. M. Jesús Larios i Mònica Nadal (directores). **La immigració a Catalunya avui. Anuari 2004**. Juny 2005. 450 p.

· Ester Bonal, Marta Casas i Nuri Casas. **Diversita't. Cançons, danses... activitats i recursos per a la convivència en la diversitat**. Fundació Jaume Bofill i Generalitat de Catalunya (Departament de la Presidència-Secretaria General de Joventut i Departament d'Educació-Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa). Juny 2005. 170 p.

CONVOCATÒRIA GENERAL D'AJUTS

Aquesta única convocatòria és oberta tot l'any a iniciatives de recerca i/o acció relacionades amb les línies d'actuació prioritàries de la Fundació Jaume Bofill.

En trobareu les bases al web o a la secretaria de la Fundació.